

En Munkänk, vad är det.

Esbo Munkänkar firade nyligen sitt 15-årsjubileum. Vi kan vi det här laget anse oss vara väl etablerade och besitta vissa traditioner. Vår moderförening, Vinföreningen Munkänkarna i Sverige grundades 1958 och firade därmed nyligen 60-årsjubileum. Dit har vi en bit på väg, när detta inträffar skriver vi januari 2062. Av dagens medlemmar är de potentiella festdeltagarna rätt så fåtaliga.

För att fira sitt jubileum har de svenska Munkänkarna gått till sina rötter och definierat begreppet Munkänk. Jag tar mig friheten att återge betraktelsen som publicerades i Tidningen Munkänken nr. 5/2018.

"En Munkänk, vad är det.

Munkänkarna fyller 60 år i år och är en väletablerad förening. Men vad menas med en munkänk egentligen? Beteckningen är gammal och i bibeln refereras det till en munkänk redan i Första Moseboken 40:e kapitlet och sedan i Nehemjas bok i första och andra kapitlet. Att vara en munkänk var en förtroendepost med ansvar för dryckerna vid hoven och uppgift att servera kungen.

På medeltiden och framåt hörde det till att kungar och andra stormän höll sig med munkänkar. Vin, andra drycker och mat skulle "kredensas", dvs. avsmakas innan de serverades. Och då handlade det inte om att spotta, här skulle det sväljas så att man kunde se att livsmedlen inte var förgiftade. Ett yrke på liv och död kan man säga.

Även sommelierer fanns det på den tiden. Ordet kommer från provencalskan och betecknade personer som höll ordning på hjordarna, dåtidens cowboys, typ. Ordets innebörd har sedan kommit att ändras steg för steg och har idag tagit över munkänkens ursprungliga betydelse. Kanske kan man säga att en munkänk numera står för en vinkunnig amatör.

Själva ordet munkänk kommer från tyskans "Mundschenk". Motsvarande beteckning finns också på andra språk. "Cupbearer" är det engelska ordet, "copero" det spanska och "échanson" det franska. Det kan vara bra att hugga till med när man försöker förklara vad munkänkarna är när man besöker vinproducenter. Det finns också vinbrödrasällskap med namn som "Conseil des Échansons de France" där det handlar om att framhäva franska viner och andra jordbruksprodukter och "Échansonniere des Papes" som, det framgår av namnet, fokuserar på ett visst vindistrikt i södra Rhône. Inom munkänkarna är vi litet mera vidsynta."